

آزمون نوبت اول درس فارسی پایه

رشته: **بکمی رشته** **دوم**

دبیرستان غیرانتفاعی **فاخران**
ناحیه تبریز

ردیف	سوالات نام خانوادگی:	بارم
الف	قلمرو زبانی: ۷ نمره	
۱	معنای واژه ی مشخص شده در کدام گزینه درست و در کدام گزینه نادرست است؟ (الف) زین <u>نمط</u> آن مست شده از غرور. (نمط: روش) (ب) قیاس کند که مرا <u>اهلیت</u> چیست؟ (اهلیت: شایستگی) (ج) دست معلم از <u>وقب</u> حیوان روان شد. (وقب: میان دو کتف) (د) عاقل در دفع مکاید دشمن تأخیر <u>صواب</u> نبیند. (صواب: پاداش)	۱
۲	در گزینه های زیر غلط های املايي را بیاييد و شکل درست آن ها را بنویسید. (دو مورد) (الف) در مقابله ی زشتی، آشتی کرد و در مقابله ی لعیمی، کریمی کرد. (ب) هر که در مسلخ گرمابه بود، همه بر پای خواسته بودند.	۰/۵
۳	در هر گزینه یک غلط املايي هست. شکل درست آن ها را بنویسید. (الف) بحایم را دیدم که به نالش در آمده بودند از بیشه. (ب) شصتم که خبردار شد فهمیدم که در زدن میراب نیست. (ج) بعد از تو روا باشد <u>نغض</u> همه پیمان ها.	۰/۷۵
۴	واژه ی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) همه کس را به سزا، حق شناس باش خاصه (غرابت - قرابت) خویش را. (ب) مروت نباشد همه در (تسبیح - تسبییه) و من به غفلت، خفته. (ج) آب (عجل - اجل) که هست گلوگیر خاص و عام.	۰/۷۵
۵	پسوندد «ک» در واژگان زیر به چه معنا است ؟ درمک: دمک:	۰/۵
۶	نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. (الف) « من هیچ فکر نمی کردم که به زودی خواهد رسید <u>روزی</u> که او نباشد.»	۰/۵

	(ب) بنا و عمله ها تندتند کار می کردند، نیمه بالا می انداختند.	
۰/۵	نوع «واو» را در گزینه های زیر مشخص کنید. الف) شفق آینه دار نجابتت و فلق محرابی که تو در آن نماز صبح شهادت گزارده ای. ب) از خوی نیکوش تخت و گاه آمد .	۷
۰/۷۵	در بیت زیر نقش ضمیرهای مشخص شده را بنویسید. الف) گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد (ب) گفتمش از چه دلم بردی و خونم خوردی	۸
۰/۵	در بیت زیر یک واژه ی «دو تلفظی» مشخص کنید. چه بودی ار دل آن ماه مهربان بودی که حال ما نه چنین بودی ار چنان بودی	۹
۰/۵	در بیت زیر نوع حذف و کلمه ی حذف شده را بنویسید. گوشم به راه تا که خبر می دهد ز دوست صاحب خبر بیامد و من بی خبر شدم	۱۰
۰/۷۵	برای گروه اسمی زیر یک نمونه بنویسید. هسته (اسم) + وابسته (مضاف الیه) + وابسته (مضاف الیه) ..... + ... + ...	۱۱
۰/۵	معنای واژه ی مشخص شده را با کاربرد امروزی آن مقایسه کنید. «شوخ از خود باز کنیم»	۱۲
	قلمرو ادبی: ۵نمره (آرایه های ادبی: ۳نمره، تاریخ ادبیات: ۱ نمره، حفظ شعر: ۱نمره)	ب
۰/۵	در بیت زیر آرایه ی « حس آمیزی » را مشخص کنید و آمیختگی دو حس را توضیح دهید. با من به سلام خشک، ای دوست زبان تر کن تا از مژه هر ساعت، لعل تَرَت افشانم	۱۳
۰/۵	در عبارت زیر «کنایه» را مشخص کنید و بگویید که کنایه از چیست؟ «بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم تا سختی کمان شما نیز بگذرد»	۱۴
۰/۵	«مشبه» و «مشبه به» را در بیت زیر مشخص کنید. شبی چو روز فراق بتان سیاه و دراز درازتر ز امید و سیاه تر ز نیاز	۱۵
۰/۵	آرایه ی «ایهام» را در بیت زیر مشخص کنید و هر دو معنی آن را بنویسید. به خوابگاه عدم گر هزار سال بخسبم به خواب عافیت آنکه به بوی موی تو باشم	۱۶

۰/۵	در بیت زیر « مجاز » را مشخص کنید. دل عالمی بسوزی چو عذار برفروزی تو از این چه سود داری که نمی کنی مدارا؟	۱۷
۰/۵	در بیت زیر آرایه ی « حسن تعلیل » را مشخص کنید. رسم بدعهدی ایام چو دید ابر بهار گریه اش بر سمن و سنبل و نسرين آمد.	۱۸
۱	ایبات زیر را کامل کنید. گر در طلبت رنجی ..... به جز از علی که آرد پسری ابوالعجایب ..... سهل است بیابان ها	۱۹
۰/۵	نویسنده ی آثار زیر را بنویسید. الف) اتاق آبی : ..... ب) الهی نامه:	۲۰
۰/۵	ادبیات عرفانی در حوزه کدام ادبیات قرار می گیرد؟ الف) حماسی ب) تعلیمی ج) غنایی د) پایداری	۲۱
	قلمرو فکری: ۸ نمره	پ
۰/۵	عبارت زیر را به فارسی معیار امروزی بر گردانید. خدای، تبارک و تعالی، همه ی بندگان خود را از عذاب قرض و دین فرج دهد.	۲۲
۰/۵	جمله ی زیر را به فارسی روان بر گردانید. « و یعقوب خود او را به صبر آموزگار بُود »	۲۳
۰/۵	عبارت « از آموختن، ننگ مدار تا از ننگ رسته باشی » را معنی کنید.	۲۴
۱	ایبات زیر را معنی کنید. الف) بر در بخت بد فرود آید هر که گیرد عنان مرکبش، آز ب) دوران روزگار به ما بگذرد بسی گاهی شود بهار، دگر گه خزان شود	۲۵
۰/۵	تأکید بیت مقابل بر چه مفهومی است؟ مخاطب بیت زیر کیست؟ شاد و بی غم بزی که شادی و غم زود آیند و زود می گذرند	۲۶

۰/۵	بیت زیر به چه آیه ای اشاره دارد؟ چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت ز دست بنده چه خیزد خدا نگهدار الف) حاسبوا قبل ان تحاسبوا ب) و مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ	۲۷
۰/۵	بیت زیر مخاطب را به چه چیزی دعوت می کند؟ نهاد جمله سوم را مشخص کنید. گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان نگاه دار سر رشته تا نگه دارد	۲۸
۰/۵	دوست دارید در شعر نیما (شعر چشمه) جای کدام یک از شخصیت ها (چشمه، دریا) باشید؟ چرا؟	۲۹
۰/۵	مفهوم کلی بیت زیر چیست؟ بلندی از آن یافت کو پست شد در نیستی کوفت تا هست شد	۳۰
۰/۵	در عبارت زیر، « ناتوان بودن عقل» با چه عبارت هایی بیان شده است؟ (دو مورد) «چندان تناوری و بلند/ که به هنگام تماشا/ کلاه از سر کودک عقل می افتد.»	۳۱
۰/۵	در ادبیات فارسی، واژه ی «صبا» نماد رابط میان ..... و ..... به کار می رود.	۳۲
۱	در بیت زیر، مقصود شاعر از «رمه»، «چوپان گرگ طبع» و «گرگی» و «شبان» چیست؟ ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع این گرگی شبان شما نیز بگذرد.	۳۳
۱	با توجه به جمله ی زیر به سوالات پاسخ دهید. «خون تو شرف را سرخگون کرده است» الف) مرجع ضمیر «تو» کیست؟ ب) در واژه ی «خون» چه آرایه ای به کار رفته است؟ منظور از این واژه چیست؟ ج) «سرخگون کردن» یعنی چه؟	۳۴
۲۰	از خدا خواهیم توفیق شما	جمع